

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 15C/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722203433
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Krnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6722203433.10

Rozhodnutie

15C/49/2022
– 2 –

Okresný súd Zvolen, v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Krnáčovou, v spore žalobcov 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., 2/ E. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, XXX XX G., 3/ E. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, XXX XX G., 4/ H. I. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, XXX XX G., všetci žalobcovia zastúpení Advokátskou kanceláriou Vaľo & Partners, s.r.o., IČO: 36868434, so sídlom Advokátskej kancelárie Konštantínova 3, 080 01 Prešov, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Dominika Vaľa, proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00585441, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava – Staré Mesto, v konaní zastúpená Advokátskou kanceláriou Miroslav Maďar, s.r.o., so sídlom Horná 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36868299, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa J. J. J., o náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných a náhradu škody, takto

rozhodol:

15C/49/2022
– 18 –

I/ Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 1/ sumu vo výške 15.000,-- Eur, žalobcovi 2/ sumu vo výške 15.000,-- Eur, žalobkyni 3/ sumu vo výške 15.000,-- Eur, žalobkyni 4/ sumu vo výške 5.250,-- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných a žalobkyni 4/ sumu 226,61 Eur titulom náhrady vecných nákladov do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že plnením odsúdeného J. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorého povinnosť plniť žalobcom bola uložená rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/80/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/106/2021, zaniká povinnosť žalovanej v rozsahu plnenia odsúdeného J. B..

II/ V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III/ Súd konanie o zaplatenie náhrady vecných nákladov vo výške 350,-- Eur z a s t a v u j e .

IV/ Žalobcovia 1/, 2/, 3/, 4/ majú nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100%, ktoré je žalovaná p o v i n n á uhradiť žalobcom do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

15C/49/2022
– 15 –

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu cez portál e-žaloby dňa 18.08.2022 žiadali žalobcovia zaviazať žalovanú k náhrade nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných a náhradu škody voči žalobkyni v 1. rade

v sume 20.000,-- Eur, voči žalobcovi v 2. rade v sume 20.000,-- Eur, voči žalobkyni v 3. rade v sume 20.000,-- Eur a voči žalobkyni v 4. rade v sume 20.576,61 Eur a nahradiť trovy konania. V priebehu konania zobrali čiastočne nárok na náhradu škody voči žalobkyni v 4. rade späť o sumu 350,-- Eur, ktoré v priebehu konania škodca žalobkyni v 4. rade ako náhradu nákladov pohrebného a vecných nákladov uhradil. Žalovaný v tejto časti so zastavením konania súhlasil.

1.1. Podanou žalobou žiadali žalobcovia priznať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obeti dopravnej nehody. Žalobkyňa v 1. rade bola družkou nebohého Lukáša Feča, žalobcovia v 2. a v 3. rade rodičia a žalobkyňa v 4. rade sestra. Žalobkyňa v 4. rade okrem náhrady nemajetkovej ujmy žiadala priznať aj náhradu vecných nákladov a pohrebného. Aktívnu vecnú legitimáciu odvodzovali od rozhodnutí Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 517/99 a sp. zn. IV. ÚS 315/01, kde zodpovednosť za zásah osobnostných práv je zodpovednosťou objektívneho charakteru, kde sa nevyžaduje zavinenie. Občiansky zákonník dáva podmienky pre uplatnenie finančnej satisfakcie za ujmu spočívajúcu v zásahu do osobnostných práv v dôsledku smrti blízkej osoby. Nemajetková ujma na osobnosti postihnutej osoby je rovnako závažná bez ohľadu na to, či jednal pôvodca zásahu zavinené alebo nie. V otázke pasívnej vecnej legitimácie poukázali na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016, ktorá je daná postavením poisťiteľa motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená. Navyše zdôraznili, že žalovaná strana je povinná túto ujmu hradiť z povinného zmluvného poistenia.

1.2. Tak ako je vyššie uvedené žalobu podávali pozostalí po K. F., k usmrteniu ktorého došlo dňa 27.11.2020 a to konaním J. B., ktorý ako vodič poisteného motorového vozidla ev.č. D. XXX L. bol uznaný vinným rozhodnutím Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/80/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/106/2021 zo dňa 11.11.2021. Odsúdený – vodič motorového vozidla J. B. dňa 27.11.2020 v čase o 00:17 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov viedol vo Zvolene po ceste III/2452, po ulici Jesenského v smere od Zvolenského zámku na sídlisko D. G. osobné motorové vozidlo značky BMW 530, ev.č. D. XXX L., kde pri jazde po cestnom nadjazde neprispôbil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, ako aj svojím schopnostiam, v dôsledku čoho na križovatke cesty III/2452 a miestnej komunikácie na ul. J.Hollého sa s vozidlom dostal do šmyku, prešiel do protismernej časti vozovky ľavou stranou vozidla, vyšiel na chodník, v šmyku prešiel križovatku s ul. J.Hollého, následne prednou časťou vozidla narazil do zvislej dopravnej značky zákaz vjazdu, potom prerazil ocelové zábradlie a prednou časťou vozidla narazil do steny bytového domu ul. J.Hollého č. 800/2, pričom vo vozidle zn. BMW, ev. č. D. XXX L. spolujazdec K. F. podľa znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Tivadarom Tuhárskym č. 23/2020 a MUDr. Michalom Kováčom č. 12/2020 utrpel poranenie pečene s viacpočetnými a rozsiahlymi trhlinami a pomliaždením pečeneového tkaniva a prerušením celistvosti vnútropečerých ciev so vznikom masívneho krvácania do brušnej dutiny, ktoré bezprostredne spôsobili jeho smrť a ktorým podľahol na mieste dopravnej nehody. V tom čase sa vo vozidle nachádzal ďalší spolujazdec M. G., ktorý utrpel zranenia a viacpočetné tržné rany. Po privolaní príslušníkov PZ vodič motorového vozidla bol podrobený dychovej skúške prístrojom AlcoQuant 6020, v čase o 00:38 hod. kedy bola zistená prítomnosť alkoholu v dychu v množstve 1,01 mg/l a opakovanou orientačnou dychovou skúškou vykonanou ten istý deň 27.11.2020 v čase o 00:49 hod. v množstve 0,96 mg/l.

1.3. Žalobcovia mali za to, že smrťou K. F. došlo k zásahu do práva na súkromie a rodinný život žalobcov ako osôb najbližších. Tento zásah je nezvratný, trvalý a psychická ujma žalobcov, je znásobená spôsobom akým zomrel v dôsledku devastačných poranení a tiež aj postojom žalovanej, ktorá odmietla plniť povinnosť v rozpore s § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z.. V trestnom konaní bol právoplatne odsúdený vodič J. B., ktorý bol zaviazaný nahradiť sestre nebohého – žalobkyni v 4. rade škodu titulom nákladov na pohreb a pomník vo výške 1.176,61 Eur, žalobkyni v 1. rade A. B. škodu vo výške 10.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy a žalobcovi v 2. rade a žalobkyni v 3. rade sumu 15.000,-- Eur každému zvlášť titulom nemajetkovej ujmy. Žalobcovia v konaní požadujú sumu 20.000,-- Eur každý zvlášť z dôvodu nezvratnej trvalej straty osoby blízkej, zásahu do ich osobnostných práv, do súkromia a rodinného života.

1.4. Žalobkyňa v 1. rade bola družkou nebohého K. F., s ktorým žila od roku 2015 až do nehody. Viedli spoločnú domácnosť a na Vianoce 2020 mali mať zásnuby a chystali svadbu. Stratú životného partnera žalobkyňa v 1. rade nesie veľmi ťažko. Citová bolesť u nej stále pretrváva a bezprostredne po nehode nebola schopná dva týždne práce. Navyše sa jej skomplikoval zdravotný stav. Na nebohom nebola finančne závislá, ale viedli spoločnú domácnosť, mali spoločné plány, ktoré spoločne financovali. Nebohý

mal výborný vzťah aj s jej deťmi pochádzajúcimi z predchádzajúceho vzťahu. Voľný čas trávili spolu, vzájomne sa dopĺňali, pomáhali si a stretávali sa aj s ostatnými členmi jeho rodiny.

1.5. Žalobcovia v 2. a v 3. rade sú rodičmi nebohého Lukáša Feča. Do roku 2010 žili v spoločnej domácnosti. So synom sa aj po jeho osamostatnení pravidelne stretávali niekoľkokrát do týždňa. Nebohý ich podporoval, pomáhal im finančne, nákupmi, sprevádzal ich na ošetrenia. Po smrti syna obaja boli psychicky úplne na dne. Užívali lieky na ukludnenie, antidepresíva. Ani časom bolesť zo straty dieťaťa neprešla. Neboli schopní osobne sa zúčastniť pojednávania a vypovedať o ich vzťahu k nebohému synovi. Vo veci podali čestné prehlásenia.

1.6. Žalobkyňa v 4. rade je sestrou nebohého K.. Pravidelne sa stretávali a to aj napriek tomu, že od roku 2017 žila v Prahe. Navštevovali sa, či už tu na Slovensku alebo v Čechách, kde chodieval aj s partnerkou – žalobkyňou v 1. rade. Rovnako trávievali spoločné dovolenky, pomáhali si ako súrodenci pri rôznych životných situáciách. Stratu brata rovnako nesie ťažko s tým, že celá starostlivosť o rodičov, pomoc rodičom zostala výlučne na nej s tým, že v priebehu konania ostala bývať u rodičov a zvažuje zmenu práce.

1.7. K výške nemajetkovej ujmy žalobcovia uviedli, že vychádzali zo štandardov priznávanej nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch aj keď si boli vedomí individuálnosti každého prípadu. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutia predovšetkým Najvyššieho súdu ČR, kde z judikatúry vyplýva, že sa štandardne považuje za náhradu modifikovateľnú s použitím zákonných a judikatúrou odvodených hľadísk v prípade straty najbližších osôb 20-násobok priemernej hrubej mesačnej nominálnej mzdy za rok predchádzajúci smrti poškodeného. V roku 2019 na území SR bola priemerná nominálna mzda 1.092,-- Eur, teda zodpovedá uplatňovanému nároku zo strany žalobcov suma požadovaná vo výške 20.000,-- Eur. Pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy žiadali zohľadniť intenzitu vzťahov medzi žalobcami a nebohým, vek nebohého a vek pozostalých, ako aj kvalitu vzájomných vzťahov. Pri náhrade pohrebných nákladov žalovaná suma pozostávala zo zaplatenej sumy 205,01 Eur vystavenej Technickými službami Mesta Prešov, č. faktúry 26179120, ako aj sumy 80,-- Eur vystavenej Technickými službami Mesta Prešov v zmysle faktúry č. 26179220, ďalej sumy 183,40 Eur za spolopenie zosnulého vystaveného Správou mestskej zelene v Košiciach, sumy 1.313,-- Eur vystavenou spoločnosťou BAREZIO, s.r.o.. Z uvedenej sumy pohrebných nákladov bola čiastka 989,18 Eur uhradená zo strany žalovanej, vo zvyšku bola krátená, následne bola vystavená faktúra na sumu 960,95 Eur, z ktorej jej žalovaná strana uhradila 576,57 Eur. Žalovaná celkovo z požadovanej náhrady škody vo výške 2.742,36 Eur uhradila žalobkyňi sumu 1.176,61 Eur. Odsúdený J. B. zaplatil žalobkyňi v 4. rade sumu 600,-- Eur, teda zvyšok predstavuje 576,61 Eur, z ktorej čiastky v priebehu konania odsúdený vodič motorového vozidla uhradil žalobkyňi v 4. rade čiastku 350,-- Eur, o ktorú zobrali žalobcovia žalobu späť a žiadali v tejto časti konanie zastaviť.

1.8. Žalobcovia sa vyjadrovali aj k spoluzavineniu nebohého Lukáša Feča, ktorý bol v čase úmrtia pod vplyvom alkoholu, avšak táto skutočnosť nepreukazuje, že vedel, že pod vplyvom alkoholických nápojov bol aj odsúdený vodič J. B.. Ku vzťahu k prípadnému spoluzavineniu nebohého podľa žalobcov žalovaný dôkazné bremeno neuniesol. K prekážke rozsúdenej veci, ktorú namietala žalovaná strana, žalobcovia uviedli, že v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení je žalovaný povinný ako poisťovateľ plniť za svojho poisteného poškodeným, čo však aj napriek rozhodnutiu súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu neurobil (rozsudkom bol zaviazaný na plnenie škodca – vodič predmetného motorového vozidla).

2. Žalovaný zaslal tunajšiemu súdu vyjadrenie 7.10.2022, ktorým spochybnil aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcov, nakoľko títo neboli poškodenými v súlade s ustanovením § 2, písm. g/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pod pojmom poškodený sa chápe ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa zákona o PZP. Pri zodpovedaní otázky koho považovať za poškodeného v zmysle zákona je potrebné vychádzať z vymedzenia predpokladov všeobecnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb za škodu. Ak zákon rozumie pod pojmom poškodený toho kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu, tak vznik zodpovednosti je spájaný so škodovou udalosťou prevádzkou motorového vozidla, ktorá zodpovednosť nachádza svoje zákonné vymedzenie v ustanovení § 427 Občianskeho zákonníka a vznikom škody v príčinnej súvislosti s touto prevádzkou motorového vozidla. Preto má zásadný význam otázka v čom konkrétne spočíva škoda, ktorej náhradu si žalobcovia uplatňujú

proti žalovanému. Preto môže byť poškodeným len ten, kto priamo v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu. Podľa názoru žalovaného neboli dané nároky, ktorých priznanie sa žalobcovia v spore domáhajú. Žalovaná strana ďalej poukazovala na to, že žalobcovia si uplatňujú nemajetkovú ujmu, teda nároky, ktoré nevznikli v priamej príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla BMW 530, ev.č. D. XXX L.. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí ak je iba sprostredkovaný. V tejto súvislosti poukázala na množstvo rozhodnutí Najvyššieho súdu SR spolu so spisovými značkami. Keďže v prípade žalobcov podľa žalovanej nejde o poškodených ako to vyplýva z ich stanoviska, tak nie je možné dospieť k záveru, že im patrí právo uplatňovať si voči žalovanej nároky z titulu nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia § 15 ods. 1 Zákona o PZP. Ak by sa aj žalobcom podarilo v priebehu konania preukázať, že sú poškodenými, má žalovaná strana za to, že tieto nároky uplatňované v konaní nepreukázali. Nároky, ktoré si žalobcovia uplatňujú nie sú preukázané a preto ich žalovaná strana popierala. Nebolo preukázané, že medzi usmrteným K. F. a žalobcami boli blízke vzťahy a ani nevyplývali z vyjadrení skutočností odôvodňujúce a preukazujúce vznik nárokov titulom nemajetkovej ujmy. Tvrdenia sú len domnelé a nepreskúmateľné. Navyše pokiaľ žalobkyňa v 4. rade žiadala priznať aj náhradu škody z titulu vynaložených pohrebných nákladov, tieto ako nedôvodné žalovaná poprela, pretože zo strany žalovanej bolo poskytnuté plnenie znížené o vplyv zavinenia usmrteného K. F., ktorý v čase škodovej udalosti sa viedol vo vozidle vedenom osobou pod vplyvom alkoholu, čo vyplývalo z prvej strany oznámenia o poistnom plnení. Navyše táto skutočnosť vyplýva z rozhodnutia Okresného súdu Zvolen v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici. V priebehu konania žalovaná namietla preukážku veci rozsúdenej s poukazom na rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/80/2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/106/2021.

3. Žalobcovia k žalobe pripojili listiny preukazujúce úhradu nákladov spojených s pohrebom a pohrebným obradom. Faktúrou vystavenou spoločnosťou BAREZIO, s.r.o. č. 2020K02145 bola účtovaná suma 183,40 Eur spolu s pripojeným dokladom o úhrade Správe mestskej zelene v Košiciach za spopolnenie, faktúrou č. 26179220 Technickým službám Mesta Prešov, a.s. bola vyplatená suma 80,-- Eur za nájom hrobového miesta spolu s dokladom o úhrade, faktúrou č. 26179120 Technickým službám Mesta Prešov bola zaplatená úhrada 205,01 Eur na montáž, úpravu pomníka, urnovú schránku so základom pre pomník, rovnako bol pripojený doklad o úhrade, faktúra č. F. pre spoločnosť BAREZIO bola účtovaná čiastka 1.313,-- Eur za pohrebné služby spolu s pripojeným potvrdením o zrealizovaní transakcie, faktúra SV210016 pre BAREZIO, s.r.o. bola faktúrovaná čiastka 960,95 Eur materiál a montáž urnového hrobu.

4. Ďalšou listinou doloženou do spisu bola výzva na zaplatenie náhrady škody nemajetkovej ujmy zo dňa 07.06.2022 adresovaná žalovanej.

5. Žalovaná oznámila žalobcom prostredníctvom advokátskej kancelárie zo dňa 07.01.2021 a následne zo dňa 25.05.2021 poistné plnenie, 05.01.2021 došlo k ukončeniu šetrenia poistnej udalosti s tým, že bolo poskytnuté plnenie vo výške 989,18 Eur a to úhrada pohrebných nákladov za zosnulého K. F., v súvislosti s ustanovením § 441 Občianskeho zákonníka uplatnila žalovaná spoluvinu poškodeného vo výške 40%, nakoľko sa viedol v motorovom vozidle vedeným osobou pod vplyvom alkoholu. Listom zo dňa 25.05.2021 uhradili 576,57 Eur, kde rovnako v súlade s ustanovením § 441 Občianskeho zákonníka uplatnili spoluvinu poškodeného vo výške 40%.

6. Súčasťou žaloby boli aj výzvy adresované žalovanej a to žiadosť o úhradu náhrady škody zo dňa 17.12.2020, výzva na zaplatenie náhrady škody zo dňa 19.05.2021 a výzva na zaplatenie náhrady škody nemajetkovej ujmy - urgencia zo dňa 07.02.2022.

7. Súčasťou žaloby boli kópie rozhodnutia Okresného súdu Zvolen v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica v trestných veciach odsúdeného vodiča motorového vozidla. Žalovaná strana žiadala pripojiť a oboznámiť sa s trestnými spismi s tým, že na pojednávaní žiadali oboznámiť prečítaním výsluch svedka M. G., ktorý sa nachádzal v čase dopravnej nehody v predmetnom motorovom vozidle ako spolujazdec a tiež aj znalecký posudok zo dňa 12.03.2021 vypracovaný MUDr. Tuharským a MUDr. Kováčom ohľadom toxikologického rozboru nebohého Lukáša Feča.

7.1. Súd si pripojil a oboznámil sa so spisom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/80/2021, z ktorého bolo zistené, že dňa 01.06.2021 bola podaná na tunajšom súde obžaloba na obvineného J. B., pretože dňa 27.11.2020 v čase od 00:17 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov viedol vo Zvolene po

ceste III/2452, po ulici Jesenského v smere od Zvolenského zámku na sídlisko D. G. osobné motorové vozidlo značky BMW 530, ev.č. D. XXX L., kde pri jazde po cestnom nadjazde neprispôobil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, ako aj svojim schopnostiam, v dôsledku čoho na križovatke cesty III/2452 a miestnej komunikácie na ul. J.Hollého sa s vozidlom dostal do šmyku, prešiel do proti smernej časti vozovky ľavou stranou vozidla, vyšiel na chodník, v šmyku prešiel križovatku s ul. J.Hollého, následne prednou časťou vozidla narazil do zvislej dopravnej značky zákaz vjazdu, potom prerazil oceľové zábradlie a prednou časťou vozidla narazil do steny bytového domu ul. J.Hollého č. 800/2, pričom vo vozidle zn. BMW, ev. č. D. XXX L. spolujazdec K. F. podľa znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Tivadarom Tuharským č. 23/2020 a J. J. C. č. 12/2020 utrpel poranenie pečene s viacpočetnými a rozsiahlymi trhlinami a pomliaždením pečeneového tkaniva a prerušením celistvosti vnútropečeneových ciev so vznikom masívneho krvácania do brušnej dutiny, ktoré bezprostredne spôsobili jeho smrť a ktorým podľahol na mieste dopravnej nehody, ďalší spolujazdec M. G. podľa znaleckého posudku č. 33/2021 vypracovaného J. J. N. utrpel zranenie a to viacpočetné tržné rany na čele s pomliaždením čelovej oblasti, penetrujúcu tržnú ranu hornej pery, zlomeninu nosovej kosti aj nosovej priehradky, vnútrolebečné krvácanie pod tvrdú mozgovú plenu v čelovej oblasti vpravo – subdurálny hematóm, vnútrolebečné krvácanie pod pavučnicu v čelovej oblasti vpravo – úrazové subarachnoidálne krvácanie, zlomeninu prvého a druhého rebra vpravo, masívny kolaps pľúc vpravo, menší kolaps pľúc vľavo – zatvorený obojstranný úrazový pneumothorax, pomliaždenie a natrhnutie pľúcneho tkaniva obojstranne a pomliaždenie pravej nohy s dobou trvania obmedzujúcich ťažkostí 10-12 týždňov, pričom následne vykonanou orientačnou dychovou skúškou prístrojom AlcoQuant 6020 bola dňa 27.11.2020, v čase o 00:38:41 hod. u obvineného zistená prítomnosť alkoholu v dychu v množstve 1,01 mg/l a opakovanou orientačnou dychovou skúškou vykonanou dňa 27.11.2020 v čase o 00:49:20 hod. v množstve 0,96 mg/l, čím týmto svojim konaním porušil ustanovenie § 3 ods. 2, písm. a/, ods. 4, ods. 2, písm. d/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov, teda je odôvodnený záver, že ako vodič dopravného prostriedku spôsobil v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky inému z nedbanlivosti smrť, čím spáchal prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona. Po podaní obžaloby bolo vo veci rozhodnuté dňa 02.08.2021 rozsudkom, ktorým bol obžalovaný J. B. uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, za čo bol odsúdený podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36, písm. l/, n/, § 38 ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní štyri roky nepodmienečne so zaradením do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na doživotie a uložená povinnosť nahradiť poškodeným H. I. F. (žalobkyňa v 4.rade) náhradu škody vo výške 20.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy a 1.176,61 Eur titulom nákladov za pohreb a pomník, A. B. (žalobkyňa v 1.rade) škodu vo výške 20.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy, E. F. (žalobca v 2. rade) náhradu škody vo výške 20.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy a E. F. (žalobkyňa v 3.rade) škodu vo výške 20.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy. Z dôvodu podaného opravného prostriedku obžalovaným vo veci rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý dňa 11.11.2021 vo veci rozhodol tak, že zrušil rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/80/2021 z 02.08.2021 vo výroku o treste odňatia slobody a vo výroku o náhrade škody vo vzťahu k poškodeným H. I. F., G., A. B., E. F., E. F. a rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odsúdil obžalovaného J. B. podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36, písm. l/, n/, § 38 ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, 3, písm. e/ Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní tri roky nepodmienečne so zaradením do Ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodeným H. I. F., G. (žalobkyňa v 4.rade) škodu vo výške 1.176,61 Eur titulom nákladov za pohreb a pomník, A. B. (žalobkyňa v 1.rade) škodu vo výške 10.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy, E. F. (žalobca v 2.rade) škodu vo výške 15.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy a E. F. (žalobkyňa v 3.rade) škodu vo výške 15.000,-- Eur titulom nemajetkovej ujmy. Podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku poškodených H. I. F., G., A. B., E. F. a E. F. odkázal so zvyškom ich nároku na civilný proces. V ostatných výrokoch zostal napadnutý rozsudok nedotknutý. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že súd druhej inštancie rozhodoval na základe podaného odvolania obžalovaného, ktorý uznal vinu, ako aj nároky poškodených, avšak trest, ktorý mu bol uložený považoval za neprimerane prísny, pričom konštatoval, že je možné použiť zmierňujúce ustanovenie. Ďalej sa vyjadril k svojej osobe a snahe splácať nároky poškodených na náhradu škody. Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného o vine sa odvolací súd zamerlal len na tú časť napadnutého rozsudku, ktorú odvolaním obžalovaný spochybňoval. Pokiaľ išlo o výšku trestu tu zmiernil trest odňatia slobody. Pri výške nároku na náhradu škody krajský súd znížil náhradu titulom nemajetkovej ujmy za smrť poškodeného K. F. vo vzťahu k rodičom a jeho priateľke tak, že zo sumy 20.000,-- Eur každému samostatne upravil túto na sumu 15.000,-- Eur u rodičov,

10.000,- Eur u priateľky nebohého. Sestre poškodeného nemajetkovú ujmu nepriznal, keďže s ním nežila v spoločnej domácnosti a len skutočnosť, že vybavovala všetky okolnosti ohľadom pohrebu, pomníka, prípadne iných okolností nepovažoval za takú, že by pociťovala stratu poškodeného tak intenzívne, aby aj jej bolo potrebné priznať nemajetkovú ujmu najmä, keď aj s ohľadom na to, že po poškodenom neprichádza do úvahy ani to, že by mohla po ňom dediť. V tomto smere upravil aj povinnosť obžalovaného na náhradu škody vo vzťahu k poškodeným, kde ponechal poškodenú sestru zaplatiť škodu titulom nákladov za pohreb. Rozhodnutie v trestnej veci nadobudlo právoplatnosť dňom 11.11.2021. Z trestného spisu vyplynulo, že vo veci bol podávaný znalecký posudok lekármi Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, súdnolekárske a patologicko-anatomické pracovisko Banská Bystrica č. 23/2020 a 12/2020. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo, že v čase smrti bol nebohý ovplyvnený etylalkoholom podľa všeobecného súdno-lekárskeho hodnotenia koncentrácie etylalkoholu v krvi v ľahkom stupni opitosti. Uvedený stav je sprevádzaný nezrozumiteľnou rečou, neschopnosťou samostatnej chôdze, psychickými poruchami. Rovnako bolo zistené, že menovaný užil pred smrťou metamfetamín a v čase smrti bol uvedenou látkou ovplyvnený. Uvedená koncentrácia nezodpovedá intoxikácii. Ďalej sa znalci vyjadrovali čo bolo bezprostrednou príčinou smrti K. F., kde uviedli, že to bol úrazovo krvácajúci šok pri rozsiahlom poranení pečene s krvácaním do brušnej dutiny v spojitosti s dopravnou nehodou. Všetky poranenia vykazovali známky vitality čo znamená, že vznikli za života. Príčina smrti bola v priamej príčinnej súvislosti s poraneniami, ktoré osoba utrpela pri dopravnej nehode.

7.2. V rámci vyšetrovania boli odobraté vzorky aj druhému spolujazdcovi M. G. a obžalovanému J. B., ktorý dopravnú nehodu spôsobil. Znaleckým posudkom č. 4/2021 bolo zistené, že po zhodnotení všetkých nálezov toxikologických vyšetrení, vyšetrením biologického materiálu J. B. bol metódou plynovej chromatografie v spojení s hmotnostnou spektrometriou dokázaný a potvrdený v krvi pozitívny nález alkaloidov, kofeín a kotinín. Nález na amfetamínové deriváty v krvi bol negatívny. Metódou plynovej chromatografie v spojení s plameňovoionizačným detektorom bola v krvi J. B. stanovená koncentrácia etanolu 1,26 g/kg (promile). Znalkyňa v znaleckom posudku sa vyjadrovala aj ku koncentrácii etanolu stanovenú v krvi J. B. s tým, že tieto koncentrácie etanolu sú vo všeobecnosti klasifikované podľa Hirta od 1,00 do 1,49 g/kg ľahký stupeň opitosti a podľa Pitra a Straku 1,00 – 1,50 g/kg – ľahký až stredný stupeň opitosti v resorpčnej fáze. Ľahký stupeň opitosti predstavuje zjavné postihnutie senzorických, motorických a psychických funkcií. V resorpčnej fáze ide hlavne o eufóriu, prejavuje sa veľavravnosť, strácajú sa morálne zábrany, dotýčny je chvastavý, niekedy agresívny. Naopak eliminačná fáza sa prejavuje bledosťou tváre, sprevádzaná je únavou a spavosťou. Je porušená funkcia rovnováhy. Pri strednom stupni opitosti sa prejavuje výrazným postihnutím psychickej a senzorickej sféry, pod obratom zreteľného zníženia pozornosti, výrazného spomalenia telesných výkonov na mozgové podnety, brblavou rečou. Postihnutie motorických funkcií podmieňuje neistú až tackavú chôdzu, môžu sa vyskytnúť ojedinelé pády, často aj so závažnými zraneniami.

7.3. Súd sa oboznámil aj so zápisnicou o výsluchu obvineného J. B. zo dňa 11.05.2021 a následne 16.02.2021. Z výsluchu obvineného t.č. už odsúdeného vyplýva, že si uvedomil plný rozsah škody a usmrtenia blízkeho kamaráta. Pamätal si, že sa s nebohým K. F. stretli v meste vo Zvolene na námestí, nakoľko pre neho v minulosti pracoval a zostali kamarátmi. Prišiel za nimi aj M. G., ktorého poznal a bol jeho spolužiakom zo strednej školy. Chceli dohodnúť catering na akcii a doladiť detaily a zároveň Strapko chcel zoznámiť nebohého s M.. Z mesta sa preto prepravili jeho autom k nemu domov na adresu K. O. X, v bytovke nazývanej A.. Tu začali popíjať rum. Odsúdený si nepamätal koľko sa tam mohli zdržať, ale od neho išli k M. G. domov na Sekier. K M. išli taxíkom. U Protskiewa pokračovali v požívaní alkoholu a tu si odsúdený spomenul, že sa nalievala tmavá pálenka Pleska. Manželka kamaráta nakrájala pohostenie. Následne si odsúdený už nepamätal čo sa dialo, ani akým spôsobom opustili bydlisko M. G.. Pred domom bolo naštartované auto, ktoré patrilo M.. Následne si spomenul už len na nemocnicu, kde ho vyšetrovali na prítomnosť covid-u a bol na vozíku vo výťahu. O úmrtí kamaráta sa dozvedel cez sociálne siete, kde to uverejnili kamaráti, s ktorými mal spoločnú skupinu. Nepamätal si, že bol šofér vozidla. Vozidlo, ktorým došlo k nehode nikdy predtým nešoféroval.

7.4. Súd sa oboznámil aj s výpoveďou svedka M. G. zo dňa 16.02.2021, ktorý potvrdil, že sa stretol s odsúdeným Strapkom, ktorý sa zaoberal cateringom. Dohodli sa na stretnutí na Námestí vo Zvolene. Nebohého F. nepoznal, zoznámil ich Strapko na námestí. Následne ich pozval domov k nemu, kde začali popíjať. Podľa svedka vypili možno tri poldecáki tvrdého alkoholu. Následne si zavolali taxík a išli k nemu domov do Zvolena na Obrancov mieru. Keď prišli na návštevu k svedkovi uviedol, že ich pohostil. Celý deň nič nejedol a po požití alkoholu si už veľa nepamätal. Potvrdil, že popíjali aj u neho. Spomenul si

len na to, že bol v nemocnici na JIS oddelení. Až na druhý deň sa dozvedel, že havarovali jeho autom a pri nehode zomrel K. F.. Prečo šoféroval auto Strapko, svedok uviesť nevedel.

8. V konaní vypovedala žalobkyňa v 1. rade, ktorá uviedla, že sa s nebohým zoznámila 22.05.2015. Odvtedy sa stretávali, on chodieval za ňou až následne začali spolu žiť. Smrť partnera ju zasiahla nielen v citovej, ale aj finančnej oblasti. Okrem toho, že boli partnermi v spolužití, zasnúbení, resp. mali sa zasnúbiť, boli aj partnermi v podnikaní. Mali množstvo podnikateľských plánov. Z dôvodu podnikania si navýšili úver, zobrali vozidlo, ktoré spoločnými silami splácali. Vozidlo používal v rámci podnikania partner. Následne po jeho smrti jej zostal dlh vyše 90.000,- Eur, ktorý musí splácať. Tesne pred nehodou sa dozvedela, že jej K. zakúpil zásnubný prstienok a zásnuby sa mali uskutočniť počas vianočných sviatkov, kedy chceli zoficiálniť aj ich vzťah. Nebohého Lukáša brala ako celoživotného partnera s tým, že poznala aj jeho rodinu a navštevovala sa s rodičmi a Lukášovou sestrou. Z predchádzajúceho vzťahu mala staršie deti, ktoré výborne vychádzali s nebohým K.. Keďže bola od neho staršia neplánovala sa zaľúbiť. Vzhľadom na vzťah, ktorý mali však predpokladala, že s ním zostarne. Aj naďalej sa stretáva s rodičmi nebohého, navštevuje jeho hrob v Prešove a je v kontakte s jeho rodinou. K osobe odsúdeného B. uviedla, že sa s ním poznali, pracoval u nich v reštaurácii ako kuchár. Mali vedomosť o tom, že si vypije aj počas práce. Vedela, že sa má stretnúť s nebohým K. s tým, že chceli prejednať nejaké veci. Nebohý ju ubezpečoval, že vie aký je Strapko, aby sa nebála. Naposledy s ním bola v kontakte po 21.00 hod. večer. V tom čase bol v poriadku. Nevedela si vysvetliť ako sa nebohý dostal do vozidla. Považovala ho za rozumného a domnievala sa, že keby bol pri vedomí nesadol by si do auta so Strapkom v takom stave.

8.1. V konaní vypovedala aj sestra nebohého žalobkyňa v 4. rade, ktorá uviedla, že stratu brata silne pociťuje. Bol jej jediným bratom, jediným súrodencom, s ktorým mali veľmi dobrý vzťah. Prehĺbil sa ich vzťah najmä potom čo sa osamostatnil od rodičov asi v roku 2010. Viac sa stretávali, trávili spoločne dovolenky v lete, v zime, plánovali aj spoločnú dovolenku do Austrálie. Od roku 2017 žalobkyňa v 4. rade pracovala v Čechách, v Prahe a s bratom sa pravidelne stretávala buď na Slovensku alebo v Prahe. Keďže nemá vlastnú rodinu, nemá manžela, nemá deti, strata brata ju veľmi zasiahla. Potvrdila, že vedela o vzťahu s Dadkou (žalobkyňa v 1.rade). Vedela aj o plánovaných zásnubách. Brat jej posielal fotku prstienka, o ktorom žalobkyňa v 1. rade netušila. Rovnako uviedla, že pozná aj deti partnerky nebohého brata. S rodičmi mal jej brat vynikajúci vzťah, navštevovali sa a vždy, keď prišiel bolo veselo. Rodičia sú starší, majú zdravotné problémy, preto im chodil pomáhať aj pri starostlivosti o nich. Po nehode veľmi ťažko znášali to, že už K. nie je. Žalobkyňa v 4. rade vzhľadom na zdravotný stav rodičov plánovala zmenu zamestnania tak, aby bola na blízku rodičom.

8.2. Žalobca v 2. rade a žalobkyňa v 3. rade sa na pojednávanie nedostavili. Neúčast' ospravedlňovali zlým zdravotným stavom. Právny zástupca žalobcov doložil do spisu čestné vyhlásenie oboch rodičov nebohého, z ktorých vyplynulo, že správa o synovej smrti ich veľmi zasiahla s tým, že takúto stratu pociťujú ako veľkú duševnú bolesť. Obaja užívali lieky na ukladnenie, avšak bolo veľmi ťažké neplakať. Aj po dlhom čase je to pre nich veľmi ťažké. Do izby, kde sú fotografie nedokážu ísť, najmä žalobca v 2. rade. Žalobkyňa v 3. rade má zdravotné problémy pohybového charakteru, chodievala na cintorín aj cez víkend kedy ich vezie na cintorín dcéra autom. Žalobca v 2. rade chodievala veľa krát aj cez týždeň, má dostatok času. Obaja sú na dôchodku. Potvrdili, že mal vzťah s A. (žalobkyňa v 1. rade), s ktorou žil posledné roky vo Zvolene. Chodievali spolu k nim aj na víkendy. Obaja zdôraznili, že im syn veľmi chýba a vždy aj bude. Doslova uviedli, že spolu s ním zomrela aj časť z nich. Každý jeden deň na neho myslia.

9. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

10. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

11. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 a 3 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

12. Podľa ustanovenia § 415 OZ, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

13. Podľa ustanovenia § 420 ods. 1 a 2 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

14. Podľa ustanovenia § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

15. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 381/2001 Z.z.), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

16. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,

d) ušlého zisku.

17. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z., náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

18. Podanou žalobou žalobcovia žiadajú priznať náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých príbuzných a žalobkyňa v 4. rade aj náhradu škody ako náhradu nákladov pohrebného a vecných nákladov, o ktorú čiastku žalovaná strana plnenie krátila. Žalovaná strana nárok žalobcov namietala a žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Jednou z námietok žalovanej strany bola prekážka veci rozsúdenej s poukazom na trestné konanie, kde v rámci trestného konania na náhradu tak nemajetkovej ujmy, ako aj škody, bol zaviazaný odsúdený J. B. v konaní vedenom pred Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 3T/80/2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/106/2021. V civilnom konaní si žalobcovia uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu vecných nákladov titulom náhrady škody voči žalovanej, ktorou je poisťovňa v zmysle ustanovení zákona o PZP. V zmysle procesných predpisov § 230 Civilného sporového poriadku, ak sa o veci právoplatne rozhodlo nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Ide tu o tzv. prekážku právoplatne rozhodnutej veci, ktorá tvorí neodstrániteľnú vadu konania a na ktorú je súd povinný z úradnej moci prihliadať. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci dvoma kritériami a to totožnosť osôb (sporových strán) a totožnosť predmetu konania. Až v prípade, keď sú oba kritéria splnené, možno hovoriť o prekážke právoplatne rozhodnutej veci. Je nesporné, že v rámci trestného konania rozhodoval súd o náhrade nemajetkovej ujmy a náhrade vecných nákladov voči žalobcom ako poškodeným, avšak rozhodnutie v trestnej veci zaväzuje odsúdeného J. B., ktorý ako vodič spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej prišiel o život najbližší príbuzný žalobcov. Naopak žaloba podaná na tunajšom súde v rámci civilného procesu a vedená pod sp. zn. 15C/49/2022 smeruje voči žalovanej poisťovni v zmysle ustanovení zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. To znamená, že v civilnom procese nejde o totožnosť strán sporu v zmysle trestného konania a teda nie je splnená jedna zo základných charakteristických podmienok preto, aby bolo možné konštatovať prekážku veci rozsúdenej tzv. res iudicata ako namietala žalovaná strana. Vzhľadom na vyššie uvedené nie je námietka žalovanej strany dôvodná a súd na túto námietku neprihliadol.

18.1. Ďalšie námietky žalovanej strany smerovali k otázke a posudzovaniu pasívnej vecnej legitímácie a aktívnej vecnej legitímácie. Žalobcovia aktívnu vecnú legitímáciu odvodzovali aj s poukazom na rozhodnutia Českého ústavného súdu, od zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, kde sa nevyžaduje zavinenie a ide o zodpovednosť objektívneho charakteru. Nemajetková ujma na osobnosti postihnutej osoby je rovnako závažná bez ohľadu na to, či jednal pôvodca zásahu zavinené alebo nie. Žalobcovia poukazovali na blízky príbuzenský vzťah s nebohým poškodeným. V otázke pasívnej vecnej legitímácie vychádzali z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 a samotného postavenia žalovanej strany ako poistiteľa motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená. K otázke nároku smerujúceho proti poisťovni, t.j. žalovanej strane bolo v rámci rozhodnutí Slovenskej republiky vydaných množstvo rozhodnutí a judikatúra je konštantná (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Ncdo/1/2016, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 666/2016). Už v zmysle záverov rokovania občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu konaného 09.10.2018 bol prijatý judikát R 61/2018, v zmysle ktorého „škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná“. Zjednocujúcim stanoviskom dovolacích senátov v predmetnej problematike bolo dosiahnuté názorové zjednotenie a ustálenie rozhodovacej praxe v rámci súdov SR pri posudzovaní otázky pasívnej vecnej legitímácie v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z.. Vzhľadom k tomu na túto námietku zo strany žalovanej súd neprihliadol. Pokiaľ išlo o námietku aktívnej vecnej legitímácie žalobcov ani túto súd nevyhodnotil ako dôvodnú. V danej veci si žalobcovia uplatňujú nárok na odškodnenie zo širších hľadísk, kde skutkovým podkladom žaloby je smrť osoby blízkej (druha, syna, brata). Opodstatnenosť žaloby vyvodzujú zo zásahu do širokej škály osobnostných práv, najmä práva na rodinný život a práva na súkromie, ktoré zahŕňa aj právo fyzických osôb vytvárať a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami najmä v oblasti citovej tak, aby sa fyzická osoba mohla v budúcnosti rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno naplňovať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorým nepochybne patrí aj emocionálna ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva s blízkou osobou. Preto fyzická osoba a osobnosť, ktorá je chránená prostredníctvom všeobecného osobnostného práva v prípade ak došlo k zásahu do tohto práva, má možnosť využiť právne prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú exemplifikatívne uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Realizácia ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takomto úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti, tzv. postmortálna ochrana, je ich osobným záujmom. Ide o najbližších príbuzných ako manžel, druh, družka, deti, rodičia, súrodenci. Pokiaľ je daný nárok osôb domáhajúcich sa ochrany porušených osobnostných práv, je daná aj ich aktívna vecná legitímácia. Zodpovednosť za zásah do osobnostných práv je zodpovednosťou objektívneho charakteru, kde sa nevyžaduje zavinenie. Navyše podľa názoru súdu otázka aktívnej vecnej legitímácie je úzko prepojená aj s posudzovaním pasívnej vecnej legitímácie v kontexte výkladu pojmu „škoda na zdraví“ v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., ktorý bol podrobený súdnemu prieskumu aj v súvislosti s otázkou možnosti eurokonfortného výkladu nemajetkovej ujmy. Vzhľadom k tomu mal súd za to, že žalobcovia sú aktívne vecne legitímovaní vzhľadom na preukázanie zásahu do ich osobnostných práv, predovšetkým práva na rodinný život, práva na súkromie.

18.2. Vzhľadom na námietku žalovanej strany ohľadom výkladu toho, koho možno považovať za poškodeného v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu I. ÚS 310/2019 z 20.08.2019, kde skutkovo a právne v obdobnej veci týkajúcej sa inej poisťovne odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú. V súvislosti s právnou otázkou (ne)možnosti eurokonfortného výkladu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z.z., ktorú nastolila v sťažnosti, odkázal na odôvodnenie nálezu sp. zn. II. ÚS 695/2017, v ktorom sa touto otázkou podrobne zaoberal, pričom dospel k záveru, že aplikáciu práva Európskej únie všeobecným súdom v obdobných prípadoch nemožno považovať za aplikáciu „contra legem“. Výklad pojmu „škoda na zdraví“ v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. nesmie byť totiž popretím ústavného princípu, podľa ktorého majú byť vnútroštátne právne predpisy interpretované v súlade s princípmi európskej spolupráce a integrácie. Ústavný súd tiež konštatoval, že prísne formalistické odlišenie „nemateriálnej ujmy“ spočívajúce v zásahu do

osobnostných práv v dôsledku smrti blízke osoby od škody v materiálnom zmysle, podporené prípadným systematickým zaradením ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré regulujú ochranu osobnosti na jednej strane a náhradu škody na druhej strane, nezodpovedá autonómnemu charakteru zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Dodal, že Najvyšším súdom prijatý judikát R 61/2018 je výsledkom ustálenia právneho názoru najvyššej súdnej inštancie všeobecného súdnictva na otázku pasívnej vecnej legitímácie poisťovne v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Tento názor Najvyššieho súdu predstavuje judikatórny smer síce formálne nezáväzný, avšak nie bez normatívneho významu pre ďalšiu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov.

18.3. Ďalšou námietkou uvádzanou žalovanou stranou v rámci obrany v konaní bolo posúdenie otázky spoluzodpovednosti a zavinenia samotného poškodeného, ktorý v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom alkoholu. Táto skutočnosť sporná nebola s tým, že z listinných dôkazov najmä z trestného spisu, v ktorom boli vyhotovované znalecké posudky vyplynulo, že okrem vodiča – škodcu, ktorý bol pod vplyvom alkoholu a ktorému bola v krvi stanovená koncentrácia etanolu 1,26 g/kg (promile) a ktoré znalkyňa charakterizovala podľa dvoch metód a to podľa Hirta ako ľahký stupeň opitosti a podľa Pitra a Straku ľahký až stredný stupeň opitosti v resorpčnej fáze, bol aj u nebohého K. F. konštatovaný nález a ovplyvnenie etylalkoholom, kde podľa všeobecného súdnolekárskoho hodnotenia koncentrácie etylalkoholu v krvi, bol v ťažkom stupni opitosti, ktorý je sprevádzaný nezrozumiteľnou rečou, neschopnosťou samostatnej chôdze, psychickými poruchami. Rovnako bolo zistené, že nebohý užil pred smrťou metamfetamín, ktorý však nezodpovedá intoxikácii. Vzhľadom na námietku žalovanej súd nemohol opomenúť tento fakt. Žalobkyňa 1. v rámci svojej výpovede uviedla, že žila s nebohým K. F. v spoločnej domácnosti a tak ako ho poznala, podľa nej by si nikdy nebol sadol do vozidla k vodičovi, ktorý požíval alkoholické nápoje a bol v stave opitosti. Ani jeden z vypočutých priamych aktérov dopravnej nehody nepotvrdil, že by mal byť nebohý K. do auta naložený bez vedomia, t.j. proti svojej vôli. Jednoznačne z výpovedí v rámci trestného konania vyplynulo, že všetci traja, to znamená odsúdený J. B., nebohý K. F. a tretí spolujazdec vo vozidle M. G. v ten deň od obeda popíjali. Popíjali spoločne najskôr v domácnosti odsúdeného J. B. a následne u M. G. na Sekieri. Tak odsúdený, ako svedok M. G. uviedli, že si nepamätajú koho to bol nápad a prečo odišli od neho zo Sekiera a prečo išli jeho autom. To znamená, že to, že sa nebohý K. F. ocitol v motorovom vozidle spolu so Strapkom a Protskivom, s ktorými minimálne od obeda popíjal bolo jeho rozhodnutie (opak preukázaný nebol) a bez ohľadu na konštatovanie ľahkého až stredne ťažkého stupňa opitosti si mohol byť vedomý ovplyvnenia koncentrácie pri vedení motorového vozidla. Ani to, že nebohý bol pod vplyvom alkoholu ešte neznamená, že nemal vedomosť o tom, že aj vodič je pod vplyvom alkoholu, navyše, keď spolu pili, nakoľko ani z jednej výpovede bezprostredných aktérov dopravnej nehody nevyplývalo, že by nebohý nebol pri vedomí. Na to, aby žalobcovia mohli byť úspešní pri uplatňovaní nároku na ochranu ich osobnosti podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka v prípade, keď tretia osoba zasiahla do ich osobnostných práv zavinením dopravnej nehody, pri ktorej zahynul ich blízky príbuzný, nie je zásadne nutné, aby konanie samej dotknutej osoby nebohého syna, druhu, brata, muselo byť po právnej stránke bezzávadné. V súlade s citovaným ustanovením § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka na to, aby oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu potom ide o objektívnu zodpovednosť (čo je konštatované už pri posudzovaní otázky aktívnej vecnej legitímácie), bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ), ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Týmito okolnosťami sú nielen okolnosti na strane samotného škodcu – J. B., ale súčasne sú to aj okolnosti na strane dotknutej osoby, na ktoré súd prihliadol. Aj na strane poškodeného musia byť splnené základné podmienky zodpovednosti (§ 420 OZ) a to protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nimi, pričom zavinenie sa predpokladá. Zodpovednosť škodcu je potom obmedzená v rozsahu, v ktorom porušenie poškodeného bolo v príčinnej súvislosti so vznikom škody, teda v ktorom vznikla škoda tiež následkom protiprávneho úkonu poškodeného. V rozsahu v akom sa sám poškodený podieľať na spôsobení škody nie je daná zodpovednosť toho, kto za škodu zodpovedá. Rovnako ako u škodcu je potrebné aj u poškodeného brať do úvahy len také konanie, ktoré spĺňa všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, to znamená, že musí byť preukázané, že porušenie poškodeného bolo príčinou, resp. jednou z príčin vzniku škody. Pri úvahe o pomernom rozdelení škody vychádzal súd z názoru, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že nebohý K. F. vedome podstúpil jazdu vozidlom, ktoré riadila osoba pod vplyvom alkoholu, s ktorou požíval od obedňajších hodín až do osudného okamihu alkoholické nápoje. Zo znaleckých posudkov v rámci trestného konania jednoznačne

vyplývalo, že vodič bol pod vplyvom alkoholu v dôsledku čoho boli jeho vodičské schopnosti ovplyvnené a spomalené reakcie so zníženou pozornosťou. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd s poukazom na ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka určil podiel nebohého poškodeného K. F. na vzniknutej škode v rozsahu 25%. Pri určení rozsahu spoluzavinenia súd hodnotil konanie nebohého Lukáša Feča z hľadiska § 415 OZ, ktoré zakotvuje preventívnu povinnosť počínať si tak, aby sa nikomu neškodilo. Táto povinnosť je vyjadrená slovami, že každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Toto ustanovenie upravuje prípad, keď škodu síce spôsobila iná osoba, ale súčasne bola spôsobená aj zavinením poškodeného. V konaní bolo preukázané, že poškodený nebohý K. F. a vodič – odsúdený J. B., ktorý spôsobil predmetnú dopravnú nehodu sa spoločne zúčastnili stretnutia najskôr v domácnosti odsúdeného a následne u M. G., kde obaja požívali alkoholické nápoje. Následne si poškodený sadol ako spolujazdec do vozidla, ktoré viedol odsúdený J. B., ktorý bol ovplyvnený pozitívmi alkoholických nápojov v dôsledku čoho došlo k poruche koordinácie a spomaleniu telesných pohybov, ako aj zníženej pozornosti a následne to viedlo k vzniku dopravnej nehody a usmrteniu Lukáša Feča. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že nebohý nemohol byť pri vedomí, pretože tak ako ho poznajú by nesadol k opitému človeku do vozidla, toto zostáva len v rovine tvrdení, ničím nepodložených a nepreukázaných. Vzhľadom na spoluzodpovednosť súd aplikoval ustanovenie § 441 OZ a určil rozsah poškodeného na vzniknutej škode 25%.

18.4. Žalobcovia žiadali priznať nemajetkovú ujmu pozostalých príbuzných vo výške 20.000,- Eur každému zvlášť. Pri posudzovaní výšky tejto nemajetkovej ujmy súd vychádzal z porovnania obdobných sporov, kde bol konštatovaný zásah do osobnostných práv blízkych príbuzných v dôsledku straty rodinného príslušníka pri dopravných nehodách. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, kde určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom, neustanovuje zákon žiadne medze. Pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú zakotvené dve kritéria závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a veľmi široko chápané okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo (pričom vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby). V súlade s § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka mal súd za to, že v dôsledku tragickej smrti K. F., ktorý bol synom žalobcov v 2. a v 3. rade, bratom žalobkyne v 4. rade a v neposlednom rade druhom a partnerom žalobkyne v 1. rade (§ 116 OZ), ktorú spôsobil odsúdený J. B., ide o nesmierne závažnú ujmu. Už aj s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti vzhľadom na intenzívny zásah do súkromia a spôsobenú citovú ujmu súd považoval požadovaný nárok pokiaľ išlo o žalobcov v 1., v 2. a v 3. rade za dôvodný. Pre výšku primeraného zadosťučinenia v peniazoch vychádzal z rozhodovacej praxe, kde porovnal viaceré rozhodnutia súdov SR, kde bol konštatovaný alkohol u vodiča, príbuzenský vzťah rodič, súrodenec, manžel, druh a dospel k záveru, že suma 20.000,- Eur v prípade rodičov a družky, s ktorou žil niekoľko rokov v spoločnej domácnosti, čo v konaní nikým spochybnené nebolo a kde sa na žalobkyňu v 1. rade nahliada ako na blízku osobu v zmysle zákonnej dikcie § 116 OZ, suma 20.000,- Eur plne zodpovedá požiadavke na priznanie peňažnej satisfakcie (napr. rozhodnutie OS GA sp. zn. 17C/21/2010, potvrdené rozhodnutím KS TT sp. zn. 9Co/423/2012; rozhodnutie OS LM sp. zn. 7C/121/2010; rozhodnutie OS TT sp. zn. 12C/71/2009, potvrdené KS TT sp. zn. 24Co/479/2012; rozhodnutie OS BA IV. sp. zn. 12C/385/2008, potvrdené KS BA sp. zn. 6C/111/2011; rozhodnutie OS SE sp. zn. 4C/58/2010, potvrdené KS TT sp. zn. 10Co/137/2013, rozhodnutie OS HU sp. zn. 12C/60/2011, potvrdené KS PO sp. zn. 17Co/212/2015; rozhodnutie OS RS sp. zn. 8C/103/2009, potvrdené KS B.B. sp. zn. 15Co/171/2012; rozhodnutie OS HU sp. zn. 18C/13/2013, potvrdené KS PO sp. zn. 2Co/135/2014; rozhodnutie OS VT sp. zn. 5C/38/2012, potvrdené KS PO sp. zn. 20Co/183/2014). V kontexte rozhodovacej praxe vzhľadom na zásah do osobnostných práv žalobcov súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na priznanie požadovanej výšky nemajetkovej ujmy u žalobcov v 1., v 2. a v 3. rade v sume 20.000,- Eur s tým, že pri zohľadnení spoluzodpovednosti s poukazom na ustanovenie § 441 OZ tak ako je to vyššie konštatované, potom bola znížená výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy o 25%, čo v číselnom prepočte predstavuje priznanú sumu 15.000,- Eur každému žalobcovi 1., 2., 3. zvlášť. Pokiaľ žalobkyňa v 4. rade ako sestra nebohého žiadala priznať sumu 20.000,- Eur titulom zásahu do jej osobnostných práv, nakoľko stratu brata považovala rovnako za ujmu, súd túto výšku ňou požadovanú nepovažoval za primeranú. V rámci už vyššie uvedených rozhodnutí sa v rámci rozhodovania súdov SR pri zásahu do osobnostných práv súrodencov priznáva čiastka v rozpätí od 3000 do 10000 Eur s poukazom na jednotlivé okolnosti a vzťahy aké medzi sebou poškodený a súrodenec mali. Zohľadnením okolností uvádzaných žalobkyňou v 4. rade vzhľadom k tomu, že sa jednalo o jediného súrodenca, s ktorým mala výborný vzťah, stretávali sa a s ktorým sa podieľali aj na pomoci rodičom, najmä v dôsledku ich zdravotných komplikácií a ktorého stratu dôvodne žalobkyňa v 4. rade počítuje ako výraznú, súd dospel k záveru, že v prípade žalobkyne

v 4. rade je suma 7.000,-- Eur primeraná. Rovnako pri zohľadnení spoluzavinenia nebohého na vzniku škody tak žalobkyňa v 4. rade priznal súd nemajetkovú ujmu vo výške 5.250,-- Eur.

18.5. Žalobkyňa v 4. rade žiadala priznať aj náhradu vecných nákladov, ktoré po čiastočnom späťvzati žaloby boli vo výške 226,61 Eur. V tejto časti súd návrhu vyhovel a zaviazal žalovanú na náhradu vecných nákladov, ktoré preukázateľne žalobkyňa v 4. rade vynaložila a ktoré vznikli v dôsledku úmrtia jej brata v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej J. B..

18.6. O povinnosti žalovanej strany súd rozhodol aj v kontexte rozhodnutia v rámci trestného konania, kde už bolo Okresným súdom Zvolen sp. zn. 3T/80/2021 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/106/2021 rozhodnuté o náhrade nemajetkovej ujmy a náhrade nákladov v súvislosti s pohrebom u žalobcov 1., 2., 3. a 4. rozhodnuté vo vzťahu ku škodcovi – odsúdenému J. B., právoplatne dňom 11.11.2021. V čase dopravnej nehody bolo motorové vozidlo BMW 530, ev.č. D. XXX L. poistené v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. u žalovanej. Táto skutočnosť medzi stranami sporná nebola. Za škodu aj nemajetkovú ujmu zodpovedá priamo škodca, ale aj tak ako je vyššie uvedené v zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. aj žalovaná, ktorá je v konaní pasívne vecne legitimovaná. Keďže v rámci trestného konania bolo rozhodnuté o povinnosti škodcu nahradiť tak nemajetkovú ujmu, ako aj náhradu vecných nákladov a voči škodcovi je rozhodnutie právoplatné, bolo potrebné zvýrazniť solidaritu oboch zodpovedných subjektov, pričom tu neprichádza do úvahy rozdelenie žalovaného plnenia. Preto súd uložil povinnosť žalovanej zaplatiť celú sumu s tým, že plnením jedného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého, t.j. plnením škodcu J. B. v zmysle rozhodnutia trestného rozsudku zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť žalovanej strany.

19. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie nároku žalobkyne v 4. rade v priebehu konania o zaplatenie sumy 350,-- Eur za súhlasu žalovanej so zastavením konania, súd rozhodol o čiastočnom zastavení konania o zaplatenie 350,-- Eur v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 146 ods. 1 CSP.

20. O trovách konania bolo rozhodnuté s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s ustanovením § 262 ods. 2 CSP s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Žalobcovia boli v konaní úspešní v plnom rozsahu a to bez ohľadu na priznanú výšku, nakoľko úspech spočíval v priznaní nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých a náhradu pohrebného a vecných nákladov. Výška samotnej náhrady závisela od úvahy súdu. Vzhľadom k týmto skutočnostiam mal súd za to, že žalobcovia boli plne úspešní a preto im prináleží voči žalovanej strane 100% nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

15C/49/2022

– 2 –

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší

subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).